

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tat-12 ta' Marzu, 2004

Appell Kriminali Numru. 267/2002

Il-Pulizija

v.

Francis Sapienza

Il-Qorti:

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva (permezz ta' att ta' citazzjoni prezentata f'Settembru, 1996) kontra Francis Sapienza talli fi zmien precedenti l-istess citazzjoni u fil-kariga tieghu ma' *The International Fire and Safety Training School*, b'diversi azzjonijiet maghmula fi zminijiet differenti u b'risoluzzjoni wahda, bhala *manager* u għaldaqstant il-persuna responsabbi skond l-Artikolu 6 ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income, Kap. 123 (hawn izjed 'i quddiem imsejjah l-Att) u r-Regola 30 tar-Regoli ta' l-1972 dwar Tnaqqis ta' Taxxa (PAYE) (hawn izjed 'i quddiem imsejha r-Regoli), wara li thallsu emolumneti taxxabbli taht l-Artikolu 7(b) u/jew (e) ta' l-Att, bi ksur tad-disposizzjonijiet li ser jissemmew:-

1. naqas li jibghat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni fiz-zmien preskritt it-Taxxa mnaqqsa mill-istess emolumenti kif tenut jaghmel skond I-Artikolu 6 ta' I-Att u r-regola 12(1)(a) tar-Regoli, u dan ghall-periodu ta' bejn Ottubru 1994 sa April 1995 u ghar-rigward tas-somma ta' Lm5,600;
2. naqas milli jibghat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni fiz-zmien preskritt il-prospett/i dettaljat/i skond I-Artikolu 6 ta' I-Att u r-regola 12(1)(a) tar-Regoli u dan ghar-rigward tal-prospett/i ghall-periodu ta' bejn Ottubru 1994 sa April 1995;
3. naqas li jibghat fiz-zmien preskritt *it-returns* (il-prospett/id-dokumenti) annwali li jikkonsistu fil-formuli P3 skond I-Artikolu 6 tal-Att u r-regola 14 tar-Regoli; u
4. approprija ruhuu, billi dawwar ghalih jew ghal persuna/i ohra s-somma ta' Lm5,600 li huwa zamm taht titolu li jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat, bi ksur ta' I-Artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali u b'dannu lill-Gvern ta' Malta u ta' diversi impiegati ta' *The International Fire and Safety Training School* ta' Hal-Far;

L-ewwel Qorti kienet mitluba li minbarra li tinflaggi I-piena preskripta fis-subartikolu (9) tal-Artikolu 6 ta' I-Att tordna lill-imputat li jottempera ruhuu mal-ligi;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-8 ta' Ottubru, 2002¹ li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Francis Sapienza hati skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu u kkundannatu komplexsivament ghall-multa ta' mitejn lira (Lm200) u multa ta' zewg liri kull gurnata li huwa jibqa' inadempjenti ghall-obbligi tieghu skond l-imsemmi Att;

Rat ir-rikors ta' appell ta' I-imsemmi Francis Sapienza, minnu pprezentat fis-16 ta' Ottubru, 2002 li permezz tieghu talab ir-revoka ta' I-imsemmija sentenza;

¹ Il-kopja tas-sentenza a fol. 233 *et seq.* tindika d-data bhala "2 ta' Ottubru, 2002" izda din jidher li hi data zbaljata, kif tajjeb jirrileva l-appellant fir-rikors ta' appell tieghu – ara a propositu il-verbal ta' l-udjenza tat-2 ta' Ottubru, 2002, fol. 220, kif ukoll it-talba, verbalment magħmula, għas-sospensjoni ta' l-ezekuzzjoni tas-sentenza a fol. 236.

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

L-appellant għandu, bazikament, zewg aggravji. L-ewwel aggravju hu fis-sens li hu qatt ma seta jinstab hati ta' appropriazzjoni indebita peress li ma jirrizultawx l-elementi tar-reat. Skond l-appellant hadd qatt ma ghadda xi flus lilu biex dan jghaddihom lill-awtoritajiet kompetenti. It-tieni aggravju hu fis-sens li huwa ma kellux it-tmexxija tal-kumpanija izda kien biss *manager responsabbi* ghall-*marketing* tal-kumpanija. Dejjem skond l-appellant, anke li kieku kellu jinghad li huwa kien responsabbi mit-tmexxija tal-kumpanija, ma giex ippruvat li huwa kkommetta l-azzjonijiet li tagħhom huwa gie akkuzat bihom. Dan apparti l-fatt li mill-provi rrizulta li l-kumpanija kienet fi stat finanzjarju prekarju u għalhekk hu ma jistax jinżamm responsabbi talli naqas milli jagħmel xi haga li kienet impossibbli għalih li jagħmilha.

Il-fatti saljenti jistgħu jigu, brevement, imfissra hekk: l-appellant kien jokkupa l-kariga ta' direttur tal-Kumpnaija *International Fire and Safety Training School Ltd.* Il-kumpanija giet registrata fil-21 ta' Awissu, 1987 u l-appellant kien wieħed mill-ewwel diretturi tagħha. Huwa rrizenja biss fl-20 ta' April, 1995. Ma hemmx dubbju li l-kumpanija kellha diffikultajiet finanzjarji notevoli. Permezz ta' ittra mibghuta mill-Avukat Dott. David Grech għan-nom ta' l-appellant u datata 31 ta' Mejju, 1995, l-appellant kien informa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni li "*due to serious financial difficulties, and in spite of efforts to remedy the situation, the company remains in arrears with provisional tax payments, and there are no immediate funds to pay these.*" Fil-periodu bejn Ottubru 1994 sa April 1995 kien hemm is-somma ta' Lm5,600 li kellha titnaqqas bhala taxxa minn dak li kien dovut lill-impjegati, u li kellha tintbghat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Din is-somma qatt ma ntbagħtet. L-ahħar pagament li kien sar lid-Dipartiment konċernat kien fis-17 ta' Dicembru, 1994 u kien ikopri l-periodu minn Jannar sa Settembru tal-1994. Diversi impjegati kkonfermaw li fil-periodu inkriminat huma kienu jircieu s-salarju mnaqqas, ciee` mingħajr dak li kien

dovut bhala PAYE u kontribuzzjoni tas-Sigurta` Socjali (il-“bolla”). L-appellant xehed quddiem il-Qorti Inferjuri u kkonferma li kien hemm periodu ta’ zmien meta l-kumpanija ma kienitx qeghdha tibghat il-hlas tat-taxxa li titnaqqas mis-salarju ta’ l-impiegati, pero` fisser li dan it-tnaqqis kien wiehed tista’ tghidlu “fittizju”, fis-sens li l-kumpanija kien ikollha flus bizzejjad biex thallas il-pagi *net*, u ghalhekk qatt ma kellha l-flus f’idejha li suppost kellhom jigu mghoddija lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni. L-appellant ikkonferma li l-azzjonisti tal-kumpanija kienu qed jivversaw ammonti ta’ flus sabiex il-kumpanija jkollha l-cash flow biex tlahhaq ma’ l-obbligi tagħha, pero` dan ma kienx jinkludi flus bizzejjad biex ikopru dak li suppost li kellu jintbagħat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

Kwantu ghall-ewwel aggravju ta’ l-appellant, din il-Qorti tosserva li punt identku gie deciz recentement minn din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet ***Il-Pulizija v. Carmelo sive Karl Bonello*** deciza fil-11 ta’ Frar, 2004. F’dik is-sentenza din il-Qorti, b’referenza għal sentenza precedenti fl-ismijiet ***Il-Pulizija v. John O’Dea***, qalet hekk:

F’kaz simili għal dak odjern, u cioe` fil-kaz ***Il-Pulizija v. John D’Dea***, deciz minn din il-Qorti, diversament komposta, fil-11 ta’ Jannar, 1994, din il-Qorti kienet osservat li meta l-persuna responsabbi minn kumpanija tagħzel li tibqa’ tigġestixxi l-kumpanija bl-istess numru ta’ impiegati u thallashom il-paga mnaqqsa, hija ma tistax “tuza” l-flus hekk imnaqqsa (jew “iffrankati” mill-punto di vista ta’ minn qed imexxi l-kumpanija) biex bihom tkompli tmexxi l-istess kumpanija (u anke b’hekk forsi tevita li jkollha tillicenzja xi impiegati) flok ma tghaddi dawk il-flus lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Din il-Qorti, in fatti, kienet qalet hekk:

“L-istampa veru tac-cirkostanzi, pero`, mihiex li effettivament wara li kienet tigi mogħtija il-paga lill-impiegati bit-tnaqqis ta’ dak dovut lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni effettivament ma kien jibqa’ xejn – din hija stampa li ikkrea l-imputat stess – l-istampa vera hija li legalment din il-Qorti għandha thares lejn ic-cirkostanza billi tiehu kull impiegat *singulatim*, u f’kull

kaz, la kien hemm flus biex jithallsu l-impjegati l-ohra, jew almenu whud minnhom, il-procedura kellha tkun illi titwarrab il-parti dovuta lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni materjalment, u din tithallas lill-Kummissarju. Jekk b'din is-sistema ma kienx hemm bizzejed biex jithallas kulhadd u biex tkompli għaddejja s-socjeta` -- ghalkemm din il-Qorti tifhem il-problema u tissimpatizza ma' l-appellant -- is-soluzzjoni ma kienitx dak li għamel hu [cione` li ma jghaddix il-kontribuzzjoni tal-N.I. u tat-taxxa fuq id-dhul] imma li jiehu mizuri ohra. Is-soluzzjoni certament ma kinitx illi l-qtugh isir taparsi, u dak li suppost gie maqtugh jintuza biex tibqa' għaddejja l-kumpanija u anke biex jithallsu impjegati ohrajn. Jekk ma kienx hemm biex jithallsu impjegati ohrajn, jew ma kienx hemm bizzejed biex il-kumpanija tibqa' topera, kif ingħad kien hemm soluzzjonijiet ohra. Il-konkluzzjoni li għalhekk trid necessarjament tasal għaliha din il-Qorti hija illi, kunsidrat kull kaz individwalment, u cione` kull kaz ta' impjegat individwalment, certament ma jistax jingħad dak li qed jissottometti l-appellant u cione` illi kien hemm qtugh imma ma kienx hemm fl-istess hin, għax ma kienx hemm flus. Il-konkluzzjoni trid tkun li effettivament kien hemm il-qtugh u li dak li nqata' mis-salarju ta' kull impjegat individwalment, flok intuza ghall-iskop li għali kien destinat, intuza għal skop iehor. F'dawn ic-cirkostanzi jiffigura perfettament ir-reat ta' approprjazzjoni indebita...”.

Anke l-ewwel Qorti, fis-sentenza appellata, għamlet referenza għas-sentenza ***Il-Pulizija v. John O'Dea***. Il-Qorti ma tara ebda raguni għala għandha tiddipartixxi mill-insenjament f'din is-sentenza tal-1994. Is-salarju ta' impjegat huwa proprijament is-salarju gross, u għalhekk jekk minn x'imkien il-kumpanija kienet qed tircevi flus biex jithallsu s-salarji ta' l-impjegati dak li kellu jsir kien li għal kull impjegat li jithallas il-paga net titwarrab is-somma li kellha tigi rimessa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni – dan kien obbligu naxxenti mill-ligi – u mhux li dak li kellu jigi hekk “imwarrab” jintuza biex jithallas impjegat jew impjegati ohra il-paga net tagħhom -- anke jekk dan seta' wassal fl-ahhar mill-ahhar biex xi whud mill-impjegati ma

Kopja Informali ta' Sentenza

jithallsux jew li jkollhom addirittura jigu licenzjati. S'intendi, kif dejjem inghad, f'ċirkostanzi simili fejn dak li jkun ikun agixxa bi skop pozittiv biex forsi ma jillicenzjax nies jew biex il-kumpanija tiprova tirpilja, għandu jkun hemm temperament fil-piena.

Kwantu għat-tieni aggravju, dan huwa infondat. Mill-provi jirrizulta ampjament li fiz-zmien in kwistjoni l-appellant kien jokkupa l-kariga ta' direttur, u bhala tali kien responsabbi għat-tnaqqis tat-taxxa relattiva mill-pagi ta' l-impiegati u ghall-hlas ta' dik it-taxxa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u sabiex jintbagħtu l-formoli relattivi. Il-provi jikkonfermaw ukoll li l-appellant kien direttament involut fit-tmexxija tal-kumpanija, u sahansitra kien hemm ukoll okkazjoni meta għan-nom tal-kumpanija dahal fi ftehim mad-Direttur tas-Sigurta` Socjali sabiex jithallsi l-arretrati tal-bolol. L-impiegati stess tal-kumpanija li xehdu fil-kors tal-proceduri kkonfermaw li l-appellant kien jokkupa l-kariga ta' *general manager* u li huwa kien ukoll jiffirma c-cekkiġiet tal-paga ta' l-impiegati. Tant l-appellant kien involut fit-tmexxija tal-kumpanija li bagħat ittra, datata 10 ta' April, 1995 (fol. 135 u 136) lil Theo van der Hoek li titratta, fost ohrajn, dwar jekk l-impiegati kollha għandhomx jingħataw l-avviz tat-terminazzjoni ta' l-impieg tagħhom. F'din l-ittra huwa wasal sahansitra biex jagħti parir ta' x'ghandu jsir bl-impiegati. Anke fl-ittra tal-31 ta' Mejju, 1995 mibghuta mill-avukat ta' l-appellant lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni (fol. 26), imkien ma jissemma' li l-appellant ma kienx responsabbi mit-tmexxija tal-kumpanija. Anqas jirrizulta li kien hemm xi impossibilità assoluta li l-appellant jottempera ruħħu mal-ligi fir-rigward ta' l-obbligi tieghu versu l-Kummissarju tat-Taxxi Interni – kuma kien hemm kien diffikultajiet li, kif gie spejagat aktar 'l fuq, kien sormontabqli.

Għall-motivi premessi, tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----